

Gjestekommentar, 29.10.12

Kristendom og norskdom

Av Johan I. Holm, i www.Kommentar-Avisa.no

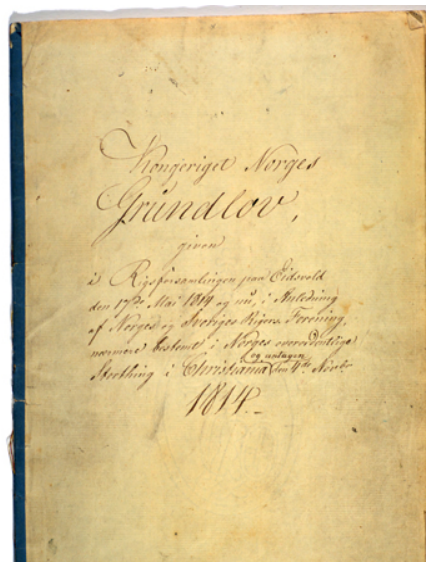
I folkeavstemningen for og imot medlemskap i Europa-Unionen i 1972 ble det såvidt Nei-flertall. I Stortinget var det bare 13 motstandere av medlemskap mot 137 for. En senere undersøkelse viste at årsaken til nei-flertallet var den nasjonale og kristne arven i befolkningen, kort sagt barnelærdommen. Både Storting, regjering, byråkrati og så godt som hele pressen og NRK, var ja-folk i 1972.

I dag burde det være åpenbart for alle at Europa-tanken har vært en ulykke for de gamle nasjonalstatene og hele kontinentet. Men det betyr ikke at unions-basillen er utryddet. EØS og den frie passasjen over grensene av ikke bare varer, tjenester og kapital, men også personer har skapt en multikulturell og mindre nasjonal holdning hos stor deler av befolkningen. Vi er blitt mer sekulære og mindre nasjonale. - Men hva mener de multikulturelle norske statsborgere man skal gjøre med det korsmerkede nasjonalflagget? Staten er avkristnet og Grunnloven har mistet sin kristne basis i og med ødeleggelsen av Grunnlovens par 2. - Og hva med nasjonalsangen og dens vers 2: «Norske mann i hus og hytte, takk din store Gud».

Grunnloven og statsforfatningen av 1814 lar seg i virkeligheten ikke fullt ut forstå uten man selv har det kristne livssynet. Historikeren Sverre Steen ser innføringen av kristendommen som en hovedfaktor i det nasjonale samlingsverket, særlig etter Hellig Olavs fall på Stiklestad. Eidsvoll-fedrene begynte sitt verk med å gå i kirke, nemlig den 10.april som var 1.påskedag det året. Hele den nasjonale reisning på 1800-tallet var en frukt av den kristne barnelærdommen.

I forhistorien til Eidsvollverket har derfor Hans Nielsen Hauge alltid hatt en sentral plass. Flere av representantene var for øvrig haugianere. Den respekterte bondehøvdingen og haugianeren Ole Gabriel Ueland, sa det slik: "Bibel og Grunnlov er nordmannens øyenstener". Dette er en dypere sannhet enn noen tror. Om ikke før så bør dagens islamisering av Europa og det hedenske alternativ til kristen sivilisasjon, vise dette. Endog blant Europas universitetslærere er antisemittismen vanlig. Idéhistorisk hviler Grunnloven på Bibelen og kristen tenkning. Radikaleren Robespierre og hans disiplers antikristne tanker i den franske revolusjon, ble avvist.

Like klart er det at den sekulariserte tanke ikke har noen mulighet får se storheten og helheten i Eidsvollverket. Paragraf 1 i Grunnloven knesetter nasjonal selvstendighet, og avviser all unionstenkning. Grunnloven krever både ytre og indre folkestyre - det vi med ett

Forsiden av Norges Grunnlov av 4. november 1814. Stortingsarkivet nr. 3 i Stortingets Indre arkiv.

ord kaller folkesuverenitet. Par. 2 fastla det åndelige grunnlag for staten. Den sa at den evangelisk-lutherske religion fortsatt skulle være statens offentlige religion. «Alle som døper sine barn i statskirken, er forpliktet til å oppdra sine barn i denne religion». Og landets konge, staten i sin person, måtte også bekjenne seg til denne - og fremme og beskytte denne kristne religion. Det glemmer de som sier at «staten ikke kan tro». (Kristendom i barneskolen ble kirkens dåpsundervisning).

I Mellomalderens romersk-katolske Europa ble det stadig kamp mellom stat og kirke. Kjernespørsmålet var om kongen (keiseren) eller Kirken skulle velge biskopene. Kirken forlangte også enerett til å dømme sine egne. - Dermed ville kirken bli en stat i staten; men de norske kongene før unionstiden, med kong Sverre i spissen, "talte Roma midt imot". Fedrene på Eidsvoll, med Chr. Magnus Falsen som fremste talsmann, var historiebevisste. Derfor bestemmer Eidsvoll-forfatningen at Kongen skal være kirkens herre. Statskirken var fast tradisjon i alle lutherske land etter reformasjonen. Å oppheve statskirken og det kristne kongedømmet måtte innebære et nytt statsbegrep uten tredeling av makten og uten reell kongemakt. Dette er revolusjon i strid med gr. lovens par. 112. Det er ikke Stortinget som har opprettet Grunnloven, men Grunnloven og konstitusjonen som har opprettet Stortinget.

Konstitusjons-komiteén på Eidsvoll startet sitt arbeide med å bli enige om 11 grunnsetninger. Den åttende av disse gjelder religionsfriheten (for kristne sekter). Alle grunnsetningene ble enstemmig vedtatt av riksforsamlingen. Da Grunnloven var ferdig og vedtatt, skulle en redaksjonskomiteé sette den i "stil og orden". Da sløyfet man punktet om religionsfriheten etter forslag av formannen, den lærde juristen, sorenskriver Diriks, nemlig fordi en grunnlov ikke skal inneholde unødvendige ting. Og "tvang til tro er dårers tale" etter luthersk og bibelsk synspunkt. (I 1845 fikk vi den første dissenterloven). Men ved grunnlovsjubileet i 1964 var den naturrettslige prinsippetenkning fra 1814 blitt fremmed for pragmatiske jurister og teologer. Gr. 1. §2 fikk en (overordnet) tilføyelse om religionsfrihet. Resultatet ble som ventet og tilsiktet fra radikalt hold at hovedinnholdet i paragrafen ble devaluert. Høyesterett kunne i 1983 dømme at staten ikke var bundet av § 2. Alle religioner skulle være likeverdige. Men, som kristendommen lærer, er det *bare en* Gud, og en Herre, Jesus Kristus.

Alt menneskeliv og alt samfunnsliv forutsetter et trosstandpunkt. Alle stater har et ideologisk grunnlag, også de som kaller seg ateistiske og ukonfesjonelle. Det var i det protestantiske kongedømmet England at demokratiet og rettsstaten gradvis vokste frem, uten formell grunnlov, - som frukt av århundrers kristen påvirkning og sedvanerett.

I dag hersker det megen uklarhet på dette punkt, idet man forveksler demokrati med kulturpluralisme, og fedrelandskjærighet og nasjonal innstilling med rasisme. La meg bare slå fast: Det er ingen tilfeldighet at korset skjærer gjennom det norske flagget, selve det nasjonale symbol. De nasjonale fargene har vi fra den franske trikoloren, som står for folkesuverenitet og personlig frihet. Men Stortinget i 1821 glemte ikke selve grunnlaget for friheten: det kristne korset. Henrik Wergeland, «den norske av alle nordmenn», og frihetens dikter og forkjemper fremfor noen, understreker sterkt, at den ytre personlige frihet har sin forutsetning i den indre, åndelige frihet, som bare Messias ved den kristne tro kan gi det enkelte menneske.

Ettersom kristendommen skulle være statens offentlige religion, skulle all lovgivning, enten det gjaldt helligdagslovgivning og fredningsbestemmelser, ekteskapslov og annen familielovgivning, eller næringslovgivning og formuesrett -være gjennomsyret av kristne bud

og normer. Grunnlovens prinsipper var som frø og rot til et tre som etter hvert fikk flere og flere grener. Et av grunnprinsippene var den private eiendomsretten (gr. lovens § 105). Derav emanerte alle næringsfrihetens fenomener som produksjon for kapitalens regning og risiko, rentefenomenet etc. Britiske metodister og norske haugianere og andre troende ble flittige og fremgangsrike borgere som folk kunne stole på fordi de var gudfryktige og ærlige.

Den 17.mai er Grunnlovens dag. Da er det storheten i Eidsvollverket som skal minnes og feires. For våre store diktere på 1800-tallet smeltet det nasjonale og det kristelige sammen i fullkommen harmoni: "Norske mann i hus og hytte, takk din store Gud". Vår nasjonale sangskatt er kanskje den rikeste i verden; men ta bort det kristne element, så blir det bare et grått granathull tilbake. Gud har skapt oss i folkeslag og nasjoner. Alle kunne istemme fedrelandssalmen til Elias Blix "Gud signe vårt dyre fedreland" og "Fagert er landet du oss gav" av Anders Hovden, og «Gud signe Noregs land, kvar heim, kvar dal og strand,» av Arne Garborg, og mange flere. I 1934 skrev Trygve Bjerkheim: «Me tenkjer på landet, det land du oss gav - Så underleg fagert frå høgfjell til hav...Å, Herre, din nåde mot Noreg var stor!...».

Når et menneske gjenfødes ved troen på Kristus, kommer det inn i Guds plan med sitt liv - og blir nasjonalt innstilt og en glad tjener for sitt folk. Denne dualisme eller dobbelthet er i dyp harmoni med bibelsk og luthersk tankegang. "Kristendom og norskdom", sa de gamle. Et helt skoleslag - den grundtvigianske folkehøyskolen og senere den kristne folkehøyskolen - er tuftet på denne grunntanken. Det er to dimensjoner i Guds tanke: SKAPERORDNINGEN OG FRELSEN. Begge er like fundamentale og vesentlige. Korset må gjennomskjære flagget. Skapningen er en fallen skapning, derfor må mennesket frelses. Når skapningen frelses av nåde i Kristus, kommer storheten og guddommeligheten i skaperverket igjen til syne.

*Bibelen var grunnlaget/basis for Grunnloven.
Til høyre fane fra Østre Kvelde bedehus om
Jesu Soningsverk på korset.*

